

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการ อาการกลืนลำบากในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โรงพยาบาลเทพปัญญา จังหวัดเชียงใหม่	
ผู้เขียน	นางเรณู มุลแก้ว	
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ศรีอวยวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินดารัตน์ ชัยอาจ	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ภาวะกลืนลำบากเป็นภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญที่พบในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ภาวะนี้ทำให้ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเสี่ยงต่อการเกิดภาวะปอดอักเสบจากการสำลัก ส่งผลให้ผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นเวลานานและอาจทำให้เสียชีวิตได้ ดังนั้นการจัดการอาการกลืนลำบากที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ การศึกษาปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการอาการกลืนลำบากในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โรงพยาบาลเทพปัญญา จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการนำแนวปฏิบัติไปใช้ตามกรอบแนวคิดของสภาวิจัยการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (National Health and Medical Research Council, 1999) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่มารับการรักษา ณ โรงพยาบาลเทพปัญญา กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองจำนวน 26 รายที่มารับการรักษาก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการอาการกลืนลำบาก ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงพฤศจิกายน 2556 ในจำนวนนี้มี 4 รายที่มีอาการกลืนลำบาก และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองจำนวน 38 รายที่มารับการรักษาขณะที่มาใช้แนวปฏิบัติ ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2557 และในจำนวนนี้มี 14 รายที่มีอาการกลืนลำบาก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการอาการกลืนลำบากในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง พัฒนาโดยเอ็งจวัญ สีตะสาร และคณะ (2553) และ 2) แบบคัดกรองอาการกลืนลำบาก

และ 3) แบบประเมินการเกิดปอดอักเสบจากการสำลัก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่า ก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการอาการกลืนลำบากในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง พบอุบัติการณ์การเกิดปอดอักเสบจากการสำลัก 4.01 ครั้งต่อ 1,000 วันนอน ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ส่วนขณะมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการอาการกลืนลำบาก ไม่พบอุบัติการณ์การเกิดปอดอักเสบจากการสำลัก

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการอาการกลืนลำบากในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองช่วยลดอุบัติการณ์การเกิดปอดอักเสบจากการสำลัก ดังนั้นควรมีการนำเสนอผลการศึกษาต่อผู้บริหารโรงพยาบาล เพื่อส่งเสริมให้มีการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตามแนวปฏิบัติทางคลินิกนี้ อันจะส่งผลในการป้องกันหรือลดภาวะปอดอักเสบจากการสำลัก และเป็นการเพิ่มคุณภาพการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในหน่วยงานต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

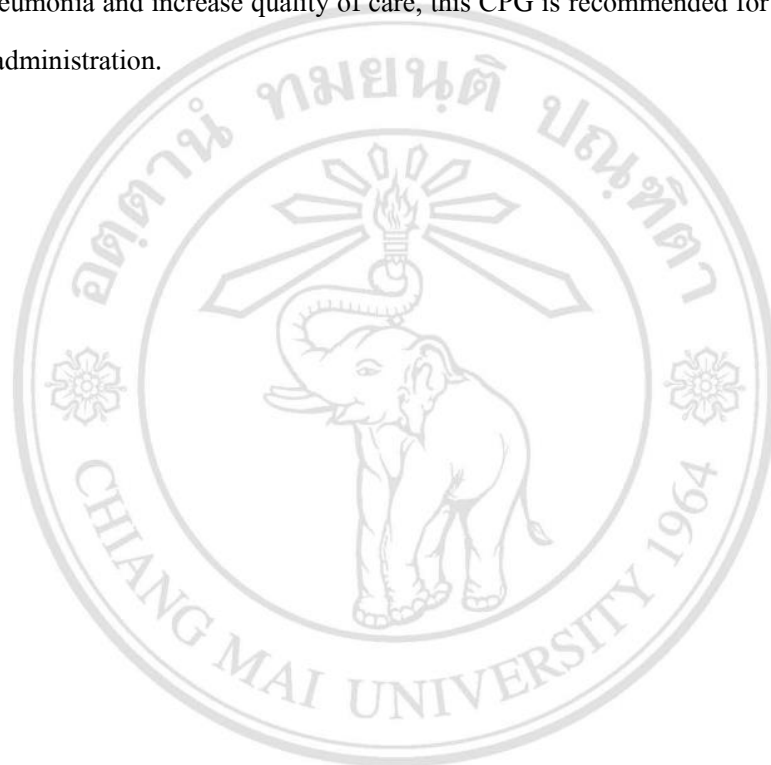
Independent Study Title	Effectiveness of Implementing Clinical Practice Guidelines for Dysphagia Management Among Stroke Patients, Theppanya Hospital, Chiang Mai Province	
Author	Mrs. Renoo Moolkaew	
Degree	Master of Nursing Science (Adult Nursing)	
Advisory Committee	Assistant Professor Dr. Pratum Soivong	Advisor
	Assistant Professor Dr. Jindarat Chaiard	Co-advisor

ABSTRACT

Dysphagia is a significant complication in stroke patients. It causes stroke patients to be at risk from aspiration pneumonia, which increases length of hospital stay and can be a cause of death. Effectively managing dysphasia is vital. This operation study aimed to investigate the effectiveness of implementing clinical practice guideline (CPG) for dysphagia management among stroke patients, Theppanya Hospital, Chiang Mai province. The guideline implementation was based on the CPGs implementation framework of the Australian National Health and Medical Research Council (NHMRC, 1999). Subjects were stroke patients admitted at Theppanya Hospital, Chiang Mai province. These patients were divided into two groups. Group 1 included twenty six stroke patients admitted to the hospital before the CPG implementation, from June to November 2013. Four of these patients had dysphagia. Group 2 were 38 stroke patients who were admitted to the hospital during CPG implementation, from January to June 2014. Fourteen of these patients had dysphagia. The study instruments consisted of, 1) the CPGs for dysphagia management among stroke patients developed by Seetasan et al. (2010), 2) dysphagia screening instrument and 3) the aspiration pneumonia incidence measurement. The psychometric property of the instruments was evaluated by experts. Data were analyzed using descriptive statistics

Results revealed that before CPG implementation, the aspiration pneumonia incidence was 4.01 per 1000 bed days of patients. During CPG implementation, there was no incidence of aspiration pneumonia reported.

These findings suggest that the CPG for dysphagia management among stroke patients can decrease the incidence of aspiration pneumonia. To improve stroke patients' care, prevent incidence of aspiration pneumonia and increase quality of care, this CPG is recommended for implementation by the hospital administration.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved